

YAKLAŖIM

Kariyer Yayıncılık

ÖABT

ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ

**TÜRK DİLİ VE
EDEBİYAT**

**DENEME SINAVI
ÇÖZÜMLERİ**

1

ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ

DENEME SINAVI / ÇÖZÜMLERİ

1. Altay dillerine ait yapısal özelliklerinin sorulduğu bu soruda, A, B, C, E seçeneklerinde Altay dillerine ait özellikler verilirken, D seçeneğinde Hint-Avrupa ve Hami-Sami dillerine ait olan bir özellikten bahsedilmiştir.

CEVAP: D

2. Bu metin sorusunda kılınukta, oluruhan, ölgeli ve yiyü kelimelerinin bünyesinde zarf-fiil eklerine yer verilmiştir. bilir kelimesindeki geniş zaman eki ise ismi nitelediği için sıfat-fiil görevinde kullanılmıştır.

CEVAP E

3. Bu metin sorusunda altı çizili kelimelerdeki, -ıg eki Belirtme hali görevinde; -ip eki Zarf-fiil görevinde ve -sık eki Sıfat-fiil görevinde kullanıldığı için cevap B.

CEVAP: B

4. A, B, C, D seçeneklerinde verilen eserler Budist Uygurlardan kalan sutra (sudur)lardır. E seçeneğinde ise bir çatik örneği bulunmaktadır.

CEVAP: E

5. Bu soruda;
-çi: Meslek adı yapan ek
ne: Soru zamiri
-ser: Şart eki
-sün: Emir ekidir. Metinde yönelme hali ekine yer verilmiştir.

CEVAP: E

6. İrk Bitig, Maniheist Uygurlar tarafından kaleme alınmıştır.

CEVAP: A

7. Kutadgu Bilig'in nüshaları: Viyana-Fergana-Kahire nüshalarıdır.

CEVAP: C

8. Divan-ı Hikmet, Hoca Ahmed Yesevi'nin hikmetli sözlerinden oluşmuş bir eserdir.

CEVAP: C

9. Zemaşeri tarafından kaleme alınan ve çok dilli sözlüklerden biri olan eser Mukaddimetü'l-Edeb'dir.

CEVAP: B

10. Eski Anadolu Türkçesinin ilk zamanlarında görülen Karışık Dilli Eserler Döneminde yazılan eserlerden biri Feraiiz Kitabı'dır.

CEVAP: B

11. Seçeneklerde verilen lehçelerden Sahaca, Tuvaca, Hakasça ve Altayca Sibirya grubu Türk lehçelerindedir. Tatarca ise Kuzey-Batı (Kıpçak) grubu Türk lehçelerinden biridir.

CEVAP: B

12. Bu parçanın Çağatay Türkçesi ile yazıldığını tabıdın kelimesinde zamir n'sinin kullanılmaması gösterir. Eski Türkçedeki k- sesi korunmuştur. dik ve min kelimelerinde ilk hecede e > i değişikliği meydana gelmiştir. teg > dik kelimesinde Oğuzca etkiler görülür. tabıdın, anıı kelimelerinde hal ekleri kullanılmıştır.

CEVAP: E

13. Bu sorudaki bazı kelimesi Arapça kökenlidir.

CEVAP: B

14. Mersiye, divan edebiyatı nazım türlerindedir.

CEVAP: E

15. Kalenderî, Aruz vezni(Mefûlü Mefâîlü Mefâîlü Feûlün) ile yazılan halk edebiyatı nazım biçimlerinden biridir.
CEVAP: C
16. Tok evin aç kedisi; evde bir şey yemeyip dışarda genellikle misafirlikte sürekli yiyecek isteyen çocukları anlatmak için kullanılan deyimdir.
CEVAP: A
17. Levnî, 18. yüzyılda yaşamış bir şair/âşıktır. Diğerleri 17. yüz yılda yaşamıştır.
CEVAP: B
18. Köy kahvehaneleri Sözlü icra ortamıdır.
CEVAP: C
19. Manî, Koşma ile beraber Halk edebiyatında en çok kullanılan iki türünden birisidir.
CEVAP: D
20. Destanlarda mensur bölüm bulunmamaktadır.
CEVAP: D
21. Arzbâr orta oyununun bölümlerinden birisidir.
CEVAP: B
22. Bağlamsal Kuram, metin merkezli değil İcra(Performans) merkezli Kuramıdır.
CEVAP: D
23. A şıkında yer alan beyit Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün vezni ile yazılmıştır. B,C,D,E şıklarında yer alan beyitler ise Mefûlü fâilâtü mefâîlü fâilün vezni ile yazılmıştır.
CEVAP: A
24. Zübdetü'l-Eşar, 17. yüzyılda Fâizî tarafından yazılmıştır.
CEVAP: D
25. Tazarru-nâme, 15. yüz yılda Sinan Paşa'nın kaleme aldığı mensur bir eserdir. Diğer eserler mesnevi nazım şekli ile kaleme alınmıştır.
CEVAP: C
26. Tardiye tek şair tarafından yazılan şiiirdir. Diğerleri iki şairin şiiirinden oluşur.
CEVAP: D
27. Şiir aa bb cc dd şeklinde her beyit kendi içerisinde kafiyeli olarak yazılmıştır. Yani şiiirin nazım şekli mesnevidir. Yukardaki şairlerden bir tek Bâkî mesnevi nazım şekli ile şiiir yazmamıştır.
CEVAP: D
28. Sebki Hindî şiiirinde gerçek hayattan sahneler yer almaz. Sebki Hindî şairleri şiiirlerinde hayali unsurlara yer verirler.
CEVAP: C
29. Divanlarda gazeller kafiyeli beyitlerinin son harflerine göre alfabetik olarak sıralanırlar. Kafiyesi "â" olan gazel mürettep divanda diğer gazellerin önünde yer alır.
CEVAP: C
30. İydiyye, bayram konulu kasidelere verilen isimdir. Bu şiiirlerde bayramın dini açıdan önemi, faziletleri vb. işlenmez. Yani dini bir tür değildir.
CEVAP: E
31. Beyitte yer alan "uşşâk" kelimesi iki anlama(1. Aşıklar;2.Müzükte bir makam) gelecek şekilde tevriyeli kullanılmıştır.Nağme, Hicâ ve Uşşâk musiki terimleri olduğu için aynı beyitte kullanılmaları il tenasüp sanatı yapılmıştır.
CEVAP: B

32. A, B, C ve E seçeneklerindeki bilgiler doğrudur. Ancak D seçeneğindeki bilgi yanlıştır; çünkü Takvim-i Vekayi ilk resmi gazetemiz olması sebebiyle sadece devlet işleriyle ilgili yazılar içermekteydi. Daha sonraki edebi çalışmalarına az da olsa örnek olmuş; ancak edebi faaliyetlere yer vermemiştir.

CEVAP: D

33. Abdülhamit'in baskıcı anlayışı karşısında Tanzimat'ın II. Döneminde, I. dönemin aksine sanatın sosyal fayda için bir araç olması fikrinden vazgeçilmiştir. Böylelikle sosyal konulardan çok bireysel, romantik duyguların işlendiği görülür. Dolayısıyla dil de yeniden ağır ve süslü bir hale gelmiştir. Bireysel konuların yanı sıra Abdülhak Hamit'le birlikte gerçek tabiat ilk defa şiire girmiş olur. Ancak Tanzimat döneminin bütününde roman anlayışında bir farklılık görülmez. Gerek I. Dönemde gerekse II. Dönemde roman ve hikâyede sosyal fayda ön plandadır.

CEVAP: E

34. A, B, D, E seçeneğindeki bilgiler Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın edebi anlayışı için söylenebilir ifadelerdir. Ancak Servet-i Fünun döneminin roman anlayışından faydalanmış ve bu dönemde eserler yazmış olsa da bu edebi anlayışın bir üyesi olmamıştır. Dolayısıyla bu anlayışın temsilcisi değildir.

CEVAP: C

35. Yeni Lisan makalesi daha çok dilde gerçekleşecek faaliyetlerin bir bildirisi olarak kabul edilmelidir. Ağırlıklı olarak Türkçeyi, Arapça ve Farsçanın etkisinden kurtarma amacını taşımaktadır. Dolayısıyla A, B, C, D seçenekleri doğrudur. Yeni Lisan makalesinde halk edebiyatı ve hece ölçüsü için herhangi bir öneri getirilmemiştir. Ancak daha sonraki edebi faaliyetlerde bu yönde bir anlayış gelişmiştir.

CEVAP: E

36. Adı geçen sanatçılardan Mehmet Emin ile Rıza Tevfik daha çok Servet-i Fünun döneminin bağımsız şairleri sayılmaktadır. Hece ölçüsü ve sade bir dille şiir yazdılar. Mehmet Akif de aynı dönemin bağımsız şairidir; ancak sadece aruz ölçüsünü kullanmıştır. Yahya Kemal de her ne kadar Milli edebiyat dönemi sanatçısı olsa da bu edebi anlayışa uzak durur ve tamamen aruz ölçüsünü kullanır. Bütün bu sanatçıların ortak özelliği edebi faaliyetlerde değil, fikir ve düşünceleriyle Milli edebiyata destek vermeleridir.

CEVAP: C

37. Faruk Nafiz'in aruzu bırakıp hece ölçüsü ve halk edebiyatı anlayışını benimseyerek Anadolu'ya ve Anadolu insanına yönelişini poetik olarak işlediği şiiri, Sanat şiiridir. Halit Fahri'nin adından da anlaşılacağı gibi Arzuza Veda şiiri bu doğrultuda yazılmış bir şiirdir.

CEVAP: D

38. Cemal Süreya'nın bu dizelerinde, temsilcisi olduğu şiir anlayışından (II. Yeni) dolayı şiirin ölçüsü serbesttir. Birinci dizede yer alan gözle-, denizle-, ve gazelle-, sözcüklerinin ikinci dizede yer alan -rimle eklerinden ayrılarak verilmesi, dilde sapmaya neden olmuştur. Ayrıca "iydi", "Niyde" gibi sözcüklerin yazılışında da sapmaya gidilmiştir. "denizlerimle gördüm", "ilin gökyüzleri" gibi ifadeler imge içeriklidir. Önce sevgilisinden bahsederken daha sonra kocasından ve birden Niğde iline yönelmesi şiirdeki serbest çağrışım ilkesine örnek teşkil eder. Ancak dikkat edilirse böylesi dizeler divan şiiri özelliği göstermez. Hem aruza hem de divan şiiri söyleyişine uygun değildir.

CEVAP: C

39. Bu parça, içinde geçen Zebercet isminden de anlaşılacağı gibi Yusuf Atılgan'ın Anayurt Otelı adlı eserinden alınmıştır. Bu parçanın anlatımına dikkat edilirse, dağıntı bir ruh halinin kesik kesik konuşması gibidir. İçinde bulunduğu an ile geçmiş arasında bir hayal âleminde gibidir. İç konuşmalar ve varoluşsal bir kaosun bireysel sesi duyulur. Olaydan çok bir durum vardır. Dolayısıyla bu metin daha çok postmodern yazarlarda görülecek anlatım özelliği gösterir. Oğuz Atay, Yusuf Atılgan, Hasan Ali Toptaş ve Orhan Pamuk bu anlayışa örnek gösterilebilir. Ancak Kemal Tahir daha çok olay ağırlıklı anlatımların hâkim olduğu toplumcu gerçekçi bir çizgide eser vermiştir.

CEVAP: B

40. Parçada verilen bilgiler, daha çok bireyi esas alan bir roman anlayışının ifadesidir. Dolayısıyla Abdülhak Şinasi Hisar, Peyami Safa, Mustafa Kutlu ve Ahmet Hamdi Tanpınar gibi isimler daha çok bireyi esas alan, onun psikolojik ve varoluşsal sorunlarına eğilen romanlar yazmışlardır. Ancak Rifat Ilgaz toplumcu gerçekçi yönüyle bu roman anlayışına uymaz.

CEVAP: E

41. Hayr-âbâd, Hüsn ü Aşk, Hüsrev ü Şirin ve Risâletü'n-Nushiyye anlatmaya bağlı edebi metinler olup mesnevi türünde yazılmıştır. Fakat Mir'âtü'l-Memâlik öğretici metin sınıflamasında incelenen bir seyahatnamedir. Dolayısıyla doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

42. Hakim (Egemen, Tanrısal, İlahi, Sınırsız) bakış açısında anlatıcı daima 3. Tekil şahsı kullanır. Bu bakış açısında anlatıcı eserin kişilerini, onların düşünüş biçimlerini, niyetlerini sezer. Paragrafta anlatıcı çocuk, dede ve köpeğin hislerine hakimdir. Bu, Sınırsız bakış açısına bir örnektir.

CEVAP: C

43. Edebiyat dersinde konunun daha iyi öğretilmesi, kalıcı öğrenmelerin sağlanması gibi amaçlarla metin incelemeleri kullanılabilir tekniklerdendir. Bu metinler seçilirken A, B, C ve D seçeneklerindeki yargılar dikkate alınır. Fakat E seçeneğinde bulunan "metinlerin anlaşılması güç ve zorlayıcı olması" gereği yanlıştır. Aksine metinler öğrenciler tarafından kolay anlaşılabilir seviyede olmalıdır.

CEVAP: E

44. Metinde geçen verileri grafiğe dönüştüren öğrenciler kavrama düzeyinde bir kazanım elde etmiş olacaktır. Çünkü kavrama basamağı, öğrencilerin elde ettikleri bir bilgiyi açıklama ve yorumlamalarını ya da bilgiler üzerinde herhangi bir değişiklik yapmadan başka bir formata çevirmelerini kapsar. Burada öğrenciler var olan bilgileri farklı bir formatla ifade etmiştir. Buna göre doğru cevap B seçeneğidir.

CEVAP: B

45. Öğretmenin dersini planlarken amacı dersi ana fikir üzerinden şekillendirmektir. Soruda verilen ana fikir "Tiyatro insanları eğlendiren, eğiten ve dayanışmayı öğreten önemli bir sanattır." şeklindedir; Fakat öğrencilere yöneltilen soru bu ana fikre dikkat çekmeyi sağlamaya yönelik olan "Hiç tiyatroya gittiniz mi?" sorusudur. Ana fikre ulaştırmayı amaçlayan bir soru "Tiyatronun toplum ve birey üzerinde herhangi bir etkisi var mıdır?" gibi bir soru olmalıydı. Bu sebeple öğretmenin yönelttiği soru planından sapsması; ana fikir değil konu odaklı bir ders işlemesi gibi sonuçlar doğuracaktır. Buna göre doğru cevap E seçeneğidir.

CEVAP: E

46. Öğretmenin dersin giriş bölümünde sınıfa dersle ilişkili fotoğraflar getirmesi dikkat çekmeyi sağlayacak niteliktedir. Buna göre doğru cevap B seçeneğinde verilmiştir

CEVAP: B

47. Bir metin oluşturulurken metin içi bağlam yazarın bireysel seçimleriyle, belli ses, anlam, biçim öğelerini kendince düzenlemesiyle oluşur. Buna göre A, B, D ve E seçeneklerinde verilenler metin içi bağlamla doğrudan ilişkilidir. Fakat C seçeneğindeki "metnin içinde yer aldığı kültür ve tarih" metin dışı bağlamla ilişkilidir. Metin dışı bağlam, bir metin içinde yer aldığı kültür, tarih, genel dünya görüşü, edebiyat geleneği, ekonomik ilişkiler gibi toplumsal etkenlerin bütünüdür.

CEVAP: C

48. Açık Oturum tekniğinde konular bir başkan yönetiminde özellikle farklı açılardan tartışılır. Turan Öğretmenin sınıfta konunun farklı yönlerini bir başkan eşliğinde tartışılmasını istemesi Açık Oturumdur. Bu teknik seçeneklerdeki panel tekniğiyle karışabilir. Panelde amaç grubun konuyu samimi bir havada; aydınlatmak için tartışmasıdır.

CEVAP: D

49. Güçlü bir kültüre sahip olmamıza karşın son yıllarda dildeki yozlaşma ve emperyalist etkileri değerlendirme konusunda öğrencilerin farklı bakış açıları geliştirerek düşünceleri sağlamıştır. Eleştirel, duygusal, yapıcı, çözüm üretici ve tüm düşünceleri değerlendirip karar almayı sağlayan bu süreçte kullanılan teknik altı şapkalı düşünmedir. Çünkü altı şapkalı düşünme, öğrencilerin bir konuda farklı görüş ve düşüncelerini açığa çıkarmak olayları birçok yönüyle ele alınıp karar verilmesi amacıyla kullanılır.

CEVAP: E

50. Öğretmen dersinde kazandırdığı amaçlara ulaşılma düzeyini objektif testlerle ölçmek istemektedir. Objektif testler sonuç odaklı ve sorulara verilecek yanıtın net kesin olduğu testlerdir. Seçenekler incelendiğinde A seçeneğindeki eşleştirme testlerinin objektif değerlendirmeyi sağlayabileceği görülmektedir.

CEVAP: A